

Waar koopt Ab Klink zijn kleren?

Evelien Tonkens, 08-09-2010 13:07

Voor het geweten moet een mens wat over hebben. Dankzij Ab Klink zijn we ons dit weer bewust

De Volkskrant bood afgelopen zaterdag ook meteen een prima artikel om gewetensvol gedrag te oefenen: een onthulling over oneerlijke kleding. In India worden meisjes zwaar onderbetaald en in de fabriek vastgehouden om kleren voor de H&M en de C&A te naaien (Voorpagina, 4 september).

Tja, dat krijg je met die goedkope kleren, denk je dan. H&M en C&A hebben maatregelen genomen, maar toch is het een aanslag op mijn geweten. Ik koop graag bij goedkope massaproductie-winkels. Welke gek betaalt er nu 40 euro voor een T-shirt als je het ook voor 3 euro kunt krijgen? Maar bij de kassa knaagt mijn geweten: hoe kan het nu zo goedkoop zijn? Daar moet iemand voor uitgebuit worden. Maar wie garandeert dat een T-shirt voor 40 euro niet via uitbuiting tot stand komt? Zo sus ik mijn geweten, een beetje.

Bijlagen

Heel goed dus dat de krant mij wakker schudde. Er was ook een glossy modebijlage bij de krant die dag. Ik weet niet of dat vaker voorkomt, ik gooi zulke bijlagen altijd meteen in de eerlijke papierbak. Maar ditmaal was ik geïnteresseerd. Daar zou ik vinden hoe ik Eerlijke Kleding kan herkennen en waar ik het kan kopen. Eerlijke kleding is natuurlijk duurder, dacht ik. Een fatsoenlijk loon, opleiding, ventilatie, veiligheidsmaatregelen en misschien zelfs een pensioen en een werkloosheidsuitkering: het kost allemaal wel wat. Een zwarte jurk met spaghettibandjes, categorie duizend-in-een-dozijn, bij de H&M hoogstens 21 euro, kostte in de glossy bijlage het honderdvoudige: 2100 euro. Voor een grijs vest, 18 Euro bij de Zeeman, moest je hier 1800 euro neertellen. De roep van mijn geweten verzwakte snel toen ik die prijzen zag. (Er stond ook een horloge bij voor 6150 euro. Kun je daar ook al eerlijk van oneerlijk onderscheiden? Welke gek koopt zoiets anders?)

Uitkomst

Wat zijn eigenlijk eerlijke kledingmerken en eerlijke winkels? Internet gaf uitkomst: er blijken labels voor te bestaan, zoals Made-by en Fair Wear. Alleen zijn er weinig winkels die ze verkopen; in Amsterdam vond ik er drie, in Utrecht en Maastricht niet één. Fair Trade winkels en Wereldwinkels verkopen natuurlijk ook mooie eerlijke kleren. Maar hoe zit het nu met gewone merken: zijn de dure dan inderdaad eerlijker dan de goedkope? Daarover bestaat een sterrentabel, te vinden op goedwaar.nl.

Wie schetst mijn verbazing dat de meeste dure merken uit de modebijlage er op goedwaar.nl veel beroerder af komen dan de H&M en de C&A! De modebijlage bevatte helemaal geen Eerlijke Kleren. Dat suggereerde de bijlage ook niet, maar gezien het voorpaginanieuws had ik verwacht dat andere deelredacties hun steentje zouden bijdragen aan het bestrijden van mondiale uitbuiting. Maar nee: over Vuitton (het jurkje van 2100 euro) of Ralph Lauren (het vestje van 1800 euro) weet goedwaar.nl niets positiefs te melden. Terwijl H&M, C&A en Zeeman met twee van de drie sterren redelijk scoren. Beter dan prijzige merken als McGregor, Mexx Zara (1,5 ster), Puma, Gant en O'Neill (1 ster).

Dure kleding is dus niet eerlijker dan goedkope. Ook een jurk van 2100 euro kan met kinderarbeid gemaakt zijn. Dat vraagt om een volgend artikel: waar is eerlijke kleding te koop en hoe herken je het? En hoe scoren die merken die in de modebijlage worden geëtaleerd? Verdienen die niet eerder de schandpaal dan de H&M of de C&A?

Politieke actie

Het vraagt ook om politieke actie. Burgers vinden eerlijke kleding belangrijk en hebben er ook geld voor over. Dat geldt zelfs voor jongeren van 14 of ouder, ontdekte de vakbond CNV afgelopen juni via een onderzoek. Ze missen alleen de informatie om eerlijke kleding van oneerlijke te kunnen onderscheiden. En ze willen dat eerlijke kleding in meer winkels te koop is.

Nu de Tweede Kamer toch weinig te doen heeft, kan er gemakkelijk een initiatiefwet worden voorbereid. Een wet die kledingbedrijven en kledingmerken verplicht om deugdelijke informatie te verschaffen over de (on)eerlijkheid van elk kledingstuk in elke winkel. Plus een label waaraan je de eerlijkheid direct kunt zien, vergelijkbaar met Made-by- en Fair Wear. Klink en de Volkskrant hebben ons geweten opgeschud, en de kritische consument in ons gewekt. Nu de wegwijzers nog om het geweten luid en duidelijk te kunnen laten spreken.

SLEUTELWOORDEN BIJ DIT ARTIKEL:

[C&A](#) , [ab klink](#) , [evelien tonkens](#) , [tweede kamer H&M](#)